

Trainen, maar hoe?

Responsinhibitie:

- Haal een kind uit een (conflict)situatie halen zonder te oordelen en laat het kind verwoorden wat er wel of niet goed ging.
- Laat de kinderen na het stellen van een vraag eerst nadenken. Ze hoeven geen vinger op te steken. Geef aan dat jij beurten geeft.
- Geef complimenten aan kinderen als het lukt om bijv. ergens af te blijven en negeer het als het niet lukt.
- Bereid hen voor op situaties waarin ze hun impulsen moeten kunnen beheersen door er vooraf over te praten.
- Geef bepaalde kinderen vooraf een seintje vlak voor het zich in een situatie begeeft waarin het belangrijk is om de impulsen te beheersen.

Werkgeheugen:

- Werk met pictogrammen om de volgorde van het doen van een opdracht te onthouden.
- Laat een prentenboek in de goede volgorde verwoorden.
- Speel geheugenspelletjes, zoals 'ik ga op reis en neem mee' of memory.
- Geef duidelijke instructie: "Probeer één keer naar de kast lopen om de spullen te pakken die je nodig hebt."

Emotieregulatie:

- Leren hoe kinderen kunnen reageren in verschillende situaties en wanneer verschillende emoties aan bod komen.
- Leer hoe kinderen kunnen reageren wanneer ze een compliment krijgen en moeten geven.
- Routine in de klas voorkomt veel onverwachte emoties!
- Bereid kinderen die er moeite mee hebben, voor op emotionele momenten. Geef hen eventueel kans om een knuffel te pakken, naar muziek te luisteren of om zich op een rustig plekje terug te trekken.

Volgehouden aandacht:

- Gebruik tijdens speelwerkijd (zelfstandig werken) een timetimer die aangeeft hoe lang er nog gewerkt wordt, hoe lang ze nog moeten fluisteren. Verleng de tijd naarmate dit goed gaat.
- Geef een luisteropdracht voordat je begint met lezen. Bijvoorbeeld: "Ga staan bij het woord 'taart'.
- Houd activiteiten zo betekenisvol mogelijk, bijvoorbeeld door handpop in te zetten.
- Leer kinderen zelf vragen formuleren en goed te blijven luisteren.
- Maak indien nodig gebruik van beloningssystemen.
- Zorg dat het kind na het volbrengen van een taak iets heeft om naar uit te kijken.

Taakinitiatie:

- Geef aan het begin van de speelwerkijd 5 min. met de time-timer de tijd om de juiste plek te zoeken, de spullen te pakken die je nodig hebt en eventuele vragen te stellen.
- Complimenteer kinderen wanneer ze meteen starten met hun taak.

Planning/prioritering:

- Leer kinderen een plan te maken voordat spel begint.

- Laat kinderen in de bouwhoek een bouwtekening laten maken van hoe het moet worden. Daarna kunnen ze zien wat ze nodig hebben.
- Creëer een duidelijk overzicht voor kinderen met moet- en mag taken.
- Leer ze eerst een spel op te ruimen alvorens ze starten met een volgend spel.
- Leer kinderen wat op welk moment het belangrijkste is, zodat ze leren prioriteiten te stellen.

Organisatie:

- Leer ze vanaf dag 1 netjes opruimen. Zorg dat je het klassikaal controleert na de aangegeven tijd. Ze zullen vanzelf waarde hechten aan een nette klas die 'klopt'.
- Plak foto's in kasten en op deurtjes van hoe het er opgeruimd uit moet zien.
- Pak bepaalde kringactiviteiten altijd op dezelfde manier aan, zodat ze doorzien wat waar bij hoort. Bijv. altijd Raai de kraai gebruiken bij lessen over meten en meetkunde.

Timemanagement:

- Gebruik de Time-timer bij het afronden van speelwerktijd: *"Je hebt nog x minuten om het af te maken of om te spelen."*
- Maak gebruik van dagritme kaarten om kinderen te helpen bij de dagindeling.
- Handhaaf dagelijks voorspelbare routines.
- Geef aan hoe lang ze nog mogen eten of drinken.

Doelgericht gedrag:

- Werk met stappenplannen en/of spelscripts.
- Creëer momenten waarin succeservaringen opgedaan kunnen worden. *"Zie je wel, je hebt nu doorgezet en kijk eens...!"*
- Evalueer of je gedaan hebt wat is afgesproken.
- Communiceer duidelijke doelen, eventueel door een kind te laten herhalen.
- Evalueer m.b.v. foto's op digibord en laat kinderen vertellen.
- Geef eens een tip aan een ander (n.a.v. je eigen ervaring).
- Moedig aan te blijven proberen wanneer het moeilijk is. Van proberen kan je leren.

Flexibiliteit:

- Leer ze flexibel te worden door ze te laten wennen aan verrassingen: hang eens een dagritme kaart op met een vraagteken.
- Geef eens een open knutselopdracht zonder vaststaand eindproduct, zonder voorbeeld. Stimuleer de creativiteit.
- Maak een kalender om naar spannende momenten toe te leven.
- Oefen situaties aan de hand van rollenspellen: bijvoorbeeld een brandoefening.
- Speel het spel: *wat doe je als...?*

Metacognitie:

- Vraag niet: *'waarom deed je dat?'*. Laat een kind vertellen wat er gebeurde en hoe hij het heeft opgelost.
- Leer ze inzicht krijgen in hun gedrag. *"Ik zag dit gebeuren en toen..."*
- Kijk eens door de bril van de juf naar: je eigen werkje, naar hoe jij dit hebt opgelost, naar hoe het hier is opgeruimd.
- Leer kinderen adequaat te reageren op non-verbale signalen ter correctie. Lichaamstaal leren begrijpen.
- Speel spelletjes waarbij gezichtsuitdrukkingen moeten worden geïnterpreteerd.
- Houd gesprekken over causale verbanden (oorzaak-gevolg).